ENAKI PRED LJUDMI IN POSTAVO

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

ENAKOPRAVNOST

SLOVENIAN-EQUALITY-DAILY

EQUAL BEFORE MEN AND LAW

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK & CHICAGO.

THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000 SLOVENIANS IN U. S., CANADA AND SO. AMERICA.

NEODVISEN DNEVNIK ZASTOPAJOČ INTERESE SLOVENSKEGA DELAVSTVA

LETNIK II. VOLUME | CLEVELAND—PITTSBURG, PA. PONDELJEK (MONDAY) OCTOBER 13, 1919 | Posamezna številka 3c.

Single Copy 3c | ...d Class Matter April 29th, 1918, at the Post Of fice at Cleveland,O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879. | ŠT. 239 NO.

Published and distributed under permit ... by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster, Gen.

Frank Zupančič 5-3-20
1514 Elizabeth St.
JOLIET, ILL.

NEMCI MORAJO IZPRAZNITI BALTIŠKO MORJE.

ZAVEZNIKI SO SE POSLUŽILI BLOKADE.

Stettin, Nemčija, 12. oktobra. — Kot poroča tukajšnji list Abendpost, je nemška vlada prejela iz Londona brzojavko, v kateri se zahteva, da se nemške ladje odpokličejo iz Baltiškega morja domov v domača pristanišča in da ne smejo odpluti nobene druge ladje.. Brzojav se glasi:

"Radi napada na Rigo so vsa dovoljenja za prosto pot v Baltiku provizorično preklicana.

"Vse ladje, ki se jih naleti v ju morajo biti odpoklicane in nobena druga ladja ne sme odpluti, dokler je ta prepoved polnomočna.

'Vse' laje, ki se jih naleti v Baltiškem morju, so predmet zajetja od strani zaveznikov."

Časopis dostavlja, da je bila ta brzojavka izročena prizadetim avtoritetam v baltiških pristaniščih.

V nekem drugem članku pravi Abendpost, da so zavezniki ponovno ustanovili "malo blokado" Nemčije.

Kodanj, 12. oktobra. — Neka brzojavka iz Berlina pravi, da se je 50.000 Letvincev izkrcalo v Libau iz neke angleške bojne ladje, ki bodo napadli čete polkovnika Avalov - Bermondt.

Glasom informacij iz uradnih letvinskih virov, je polkovnik Avalov - Bermondt v petek poslal na poveljnika letvinske armade naslednjo brzojavko

"Ker je nevarnost mojim četam od strani Letvincev in Estoncev bila od strani mojih čet zmagoslavno odstranjena in je varnost moje baze zagotovljena, predlagam, da se prepreči nadaljno krvoprelitje, premirje in pogajanja v Mitau, in pozivljam vse, da se pridružijo akciji proti boljševikom."

Berlin, 12. oktobra. — Ladjam ni dovoljeno zapustiti Kiela, poroča Vossische Zeitung, ki dostavlja, da so stettinski lastniki ladij poslali brezžične brzojavke ladjam, ki so na morju, da se nemudoma vrnejo v Stettin, ali pa v najbližja pristanišča.

V REKO DOSPE REGULARNO VOJAŠTVO.

REDNA LAŠKA VOJSKA BO NADOMESTILA D'ANNUNZIJEVE ČETE.

Pariz, Francija, 12. oktobra. — Poroča se, da se bodo D'Annunzijeve čete na Reki nadomestile z regularnimi italijanskimi četami ter da bo dobila Italija od Lige narodov mandat nad Reko in njenim zaledjem.

Jugoslovani pravijo, da bo nadomeščenje D'Annunzijevih regularnimi laškimi četami splošno situacijo še poslabšalo. Oni nadalje svetujejo, da bi bilo dobro, če se nastanijo v mestu tudi srbske čete.

Znano je ,da se mirovna konferenca peča z vprašanjem, da nadomesti D'Annunzijeve čete z regularnimi četami, da bi pa dala Italiji mandat nad Reko, o tem se pa v konferenčnih krogih ničesar ne ve.

Rim, Italija, 12. oktobra. — Rim z največjo netrpnostjo in radovednostjo pričakuje, kakšen uspeh bodo imela pogajanja med D'Annunzijevim generalnim štabom ter med generalom Graziolijem.

Lausanne, Švica, 12. oktobra. — Albanski narodni svet je izdal že drugi apel na mirovno konf erenco, češ, da bi značila okupacija Avlone in mandat nad Albanijo samo nadalje nimperialističen korak Italije.

V dokumentu je nadalje rečeno, da ne bodo Albanci nikoli dovolili okupacije Avlone niti ne takega mandata, kakor bi ga Italija rada.

Novica o blokadi Baltiškega morja je povzročila veliko senzacijo v Gdanskem, kjer se je v teku prihodnjih dni pričakovalo veliko premoga in slanikov.

Riga, 10. oktobra. — Bojevanje se še vedno nadaljuje, toda Nemci so v Rigi preko Reke in junaško zoperstavljanje Letvincev je onemoglo, kot je vsakdo vedel, da mora.

Tekom prvih dveh dni bojevanja ni prišlo nobene pomoči iz Estonije.

He's a Wise Man!

A successful advertiser, one who has made his business grow by close study of advertising methods, says if you advertise in the paper the women read you will make a success of it.

The women read your ad. If you have something they want they make a note of it. If you have something the men folks want the women tell them about it.

A newspaper that suits the mothers and wives and sisters is sure to reach the fathers and husbands and brothers.

That's everybody.

That's why ENAKOPRAVNOST is such a popular advertising medium with all kinds of advertisers.

It reaches people and gets results. It's advertising patronage is increasing more rapidly all the time than that of any other Slovenian newspaper in America.

Nothing suceeds like circulation.

The BEST way to reach thousands of Slovenians in U. S.

"ENAKOPRAVNOST"

The ONLY Slovenian daily between New York & Chicago.
CIRCULATION THE LARGEST

DELAVSKI POLOŽAJ, SENATORJI V PA.

DVANAJSTURNI DELOVNI ČAS JE RAVNO PRAVI, TRDI NEKI ZASLEPLJENEC.

Pittsburgh, Pa., 12. oktobra. — V Pittsburghu je nekaj senatorjev, ki preiskujejo stavkarsko situacijo, in kateri so danes popoldne zasliševali nekaj prizadetih ljudi.

Stavkarski reprezentanti so se pritoževali, da se civilne oblasti poslužujejo vojaških čet, da bi zatrle stavkarsko gibanje.

Nato se je dolgo časa razpravljalo o kraju Monessen v Westmoreland okraju, in javni uradniki tega mesta so zahtevali, da se jih zasliši.

Nato so reprezentanti jeklarske družbe zaslišali nekaj svojih starih in slabo plačanih uslužbencev, ki so izjavili, da so zadovoljni z razmerami, ki vladajo sedaj pri družbi.

Da pokažemo, kako nekateri ljudje pljujejo v svojo lastno skledo, zato je na mestu, da priobčimo te famozne izjave.

Arthur Raimond, eden od teh delavcev, je izjavil, da dela že 33 let v jeklarskih tovarnah, da ima devet otrok, pa da si je vseeno kupil svoj dom ter da prejema sedaj najvišjo plačo, ki jo more delavec prejemati, namreč 43 centov na uro.

"Vi ste fin oskrbnik", mu je dejal senator iz Tennessee.

"Mi dozdaj še nismo bili lačni," je dejal delavec Raymond, "in ljudje niti izdaleka tako trdo ne delajo, kakor so delali svoječasno, ko sem jaz pričel delati v tej tovarni."

James Lloyd, nek drugi delavec, je dejal, da ne ve, "čemu delavci štrajkajo, ker vladajo dobre razmere v tovarnah." A. Lighthill, neki drugi delavec, je pred senatorji izjavil, da smatra, da je davanajst-urno delo ravno prav za delavca.

Iz gornjih izjav je razvidno, kako je klečeplaztvo zašlo nekaterćim že v kri in meso.

Pittsburgh, Pa., — Mestni župan Babcock je prepovedal vse sestanke in delavske shode, vsled česar je vodstvo odločilo, da iznese svoje zahteve pred državne oblasti, katere zastopniki so sedaj v Pittsburghu.

Reka, 12. oktobra. — List "La Vedetta d'Italia" že nekaj tednov napada vse tiste, ki stoje Italiji na potu, da anektira Reko. Omenjeni list piše v svojih zadnjih številkah sledeče:

"Naše stvari bomo sami uredili. Hočejo nas prisiliti, da razpustimo italijanski narodni svet. Na to moremo dati samo en odgovor, in ta je: Ne!

S silo in nasiljem se bomo zoperstavili vsaki sili. Hoteli so razpustiti našo legijo, toda legija je enodušno odgovorila: Ne!

Omenjeni list se v vsaki številki poslužuje sličnega tona. Istotako hujska tudi proti Angležem, kar je imelo za posledico to, da je laška fakinaža nedavno priredila demonstracije pred angleškim poslaništvom. Med temi demonstranti so bili tudi laški častniki in vojaki. Angleški vojaki pa so naredili kratek proces: Šli so v vojašnico reške legije ter so jo razorožili.

TOLSTOJEVA LASTNINA NACIJONALIZIRANA.

BOLJŠEVIKI ČASTE SPOMIN VELIKEGA

Kakor poroča nemški list "Vossisch Zeitung", so boljševiki nacionalizirali Jasnajo Poljano, posestvo ruskega filozofa, misleca in velikega človekoljuba, grofa Leva Tolstoja. Boljševiki so nacionalizirali njegovo posest, da izkažejo s tem čast svojemu velikemu pisatelju, katerega cilji so bili isti, za kakršnimi streme ruski boljševiki. Lansko leto je neka razbojniška banda občutno poškodovala glavno poslopje na tem posestvu, toda boljševiški ljudski komisar je dovolil 175.000 rubljev kredita, da se je poslopje popravilo. Sovjet je pozval vse svoje člane Tolstojeve obitelji, da vstopijo v državno službo. V slučaju da sprejmejo ponudbo, jim bo dovoljeno stanovati v Jasnaji Poljani.

—Josip Kastelic, 15519 Saranac Rd. je nesel pod pazduho precej velik zavoj zimske spodnje oprave, ko ga je srečal policist Besser na Saranac rd. in 159 St. To je bilo danes zjutraj. V zavoju je bilo 67 spodnjih oblek. Ko je zagledal policist je zavoj spustil na tla. Ko je zbežal, je policist za njim dvakrat ustrelil. Kastelic je padel na tla. Bil je aretiran, ker je obdolžen tatvine.

S štirimi drugimi možmi, ki so bili tudi aretirani, je baje zapleteni v tatvino z neke box kare na progi New Qork Central železnice. Aretirani so bili tudi: Martin Zupanin, 15228 Saranac rd., Anton Guspek, 220 E. 161 St., Louis Grimoršek, 756 E. 160 St., in Josip Zaglar, 720 E. 155 St. — Skrajno žalostno je, da se kaj takega primeri med Slovenci.

POŠLJITE SEDAJ!

Jugoslovanski Prometni Urad pošilja v staro domovino

100 kron	$ 2.85
300 kron	$ 7.85
500 kron	$ 13.10
1000 kron	$ 25.00
5000 kron	$125.00
10.000 kron	$250.00

50 lir	$ 6.00
100 lir	$ 11.40
500 lir	$ 56.50
1000 lir	$113.00

Pošiljatev je jamčena. V tej vsoti so všteti vsi posebni stroški.

Pošljite denar po Postal Money Order ali American Express na

THE JUGOSLAV FOREIGN EXCHANGE & STEAMSHIP AGENCY
6418 St.. Clair Ave. Cleveland, O

FORMALEN KONEC VOJNE V PAR DNEH.

Pariz, 12. oktobra. — Sedaj ko so tri zavezniške države, Anglija, Italija in Francija potrdile Versailles pogodbo, se pozornost obrača na uradne akte, potom katerih bo mirovno stanje uraddno ustanovljeno.

Po podpisu francoskega predsednika, ki dopolnjuje formalno ratifikacijo od strani Francije, se morajo zavzeti še štirje koraki.

Prvi bo vložitev separatnih diplomatičnih certifikatov pri tajniku mirovne konference, v Quai d'Orsay, ki zagotavljajo da so predstavniki nemških držav in tri zavezniške države ratificirale mirovno pogodbo.

Ebertova ratifikacija je tam že dva meseca, Poincarejeva bo poslana tjakaj najbrže v sredo.

Drugo stopnja bo certifikacija mirovne konference da so certifikati odobritve od strani Nemčije in treh zavezniških sil, vloženi. Tretja stopnja bo uradno proglašenje mirovne pogodbe od strani mirovne konference in od strani uradnih listov vseh štirih vlad.

Četrta stopnja bo uveljavljenje mirovne pogodbe, kar pomeni, da bo mirovna konferenca določila formalni datum, od katerega naprej se računa na obligacije Nemčije.

VSEM LOKALNIM ORGANIZACIJAM JRZ V CLEVELANDU NA ZNANJE!

Okrožna organizacija JRZ št. 4 je na svoji redni seji dne 8. t. m. vzela v pretres poziv iz gl. urada JRZ, da tudi clevelandski rojaki napravijo kampanjo za pobiranje prostih prispevkov v prid sirotam v stari domovini, kateri se nahajajo v obupnih razmerah, ter jej pomoč nujno potrebna. Sklenilo se je, da se skliče izvanredna seja vseh lokalnih organizacij J. R. Z. iz Clevelanda, Collinwooda in Newburgha dne 22. t. m. v Birkovi dvorani ob 7:30 uri zvečer. Vse člane in članice omenjenih organizacij se pozivlja, da se zagotovo vdeleže te velevažne seje, kjer se bode vse pravilno organiziralo za kampanjo fonda za revne otroke Jugoslavije.

Obenem se prosi tudi vse društvene predsednike in tajnike, da pridejo na to sejo. Klic iz domovine za pomoč velja za nas vse, torej ne ostanite taisti večer doma, temveč se zagotovo vdeležite seje.

Tajnik.

—Vpisovanje v trgovski kurz, katerega bo vodil Mr. Louis F. Truger, se prične danes in sicer v uredništvu Enakopravnosti. Rojaki se pozivljajo, da se poslužijo te prilike, kajti pouk je brezplačen.

VREME:

Lepo danes in mogoče jutri; topleje.

O naselitvi Goričanov v Macedoniji

Te dni sta prinesla "Slov. Narod" in "Slovenec" daljši članek, v katerem g. Štrekelj, ravnatelj goriške kmetijske šole, jako priporoča naselitev Goričanov v Macedoniji. Iz članka g. Štreklja odseva, da pisec ne pozna dobro niti Macedonije niti Kosovega.

Macedonija in Kosovo sta sicer res sposobna za marsikako kmetijsko panogo in tam si utegne marsikdo res najti lep kos kruha, toda kar tako enostavno, kakor si to predstavlja g. Štrekelj, se naselitev tam doli ne da izvršiti. Treba vse drugačnih načrtov in temeljitih predpriprav, sicer pridejo begunci z vlado vred samo izpod dežja pod kap. Vsaka stvar ima svoje dobre in slabe strani; tako jih imata tudi Macedonija in Kosovo, g. Štrekelj pa ne omenja v svojem poročilu nobene sence, on samo hvali.

Tistih malaričnih mlak n. pr. se ne bo dalo kar tako zlahka in hitro odpraviti; leta pretečejo, predno bo kaj, če si bodo morali naselniki sami zidati vasi in mesta ter obenem obdelavati zemljo, graditi ceste, ki jih ni tam kaj prida itd.

Tudi je v Macedoniji in na Kosovem agrarno vprašanje ravno tako, če ne še bolj zapleteno, kakor drugod. So tam posestva raznih ag in begov, so čipčije koloni), so razne sporne tapije (zemljiška pisma) itd.; poleg tega je tudi nebroj družin, zlasti srbskih, katerim so nasilni turški mogotci svoj čas s silo pobrali posestva ter te družine iztirali. Šele ko bo vse to urejeno, se bo dalo resno govoriti o naselitvi vanjskih družin v večjem štilu in določiti jim zemljišča.

Naposled pride pa še neko drugo važno vprašanje v poštev, namreč to: koliko je in bo pravzaprav kmetovalcev iz zasedenega ozemlja, katerim res ničesar drugega ne kaže, kakor da se izsele. In ali bi ne bilo mogoče vse tiste naseliti kje bližje, tako, da ostanejo kolikor mogoče blizu svojcev in svojega plemena. Še navaden delavec, ki nima drugega kot roke, ne gre rad predaleč z doma, ako ima v domačem kraju iz kaj zaslužka, toliko težja je emigracija kmetovalcev, kajti nihče ni s tako otroško ljubeznijo navezan na rodno grudo kakor ravno kmet.

Izkušnje nas uče, da se kmet navadno izseli šele takrat, ko zapoje na njegovem domu boben.

To povdarjamo v svarilo pred nepremišljenimi koraki ravno Goričanom, ki imajo kaj svojega doma.

O ŠTUDIJU TRGOVSKE VISOKE ŠKOLE NA DUNAJU.

Strokovno društvo dunajskih eksportnih akademikov "Jugoslavija" daje na številna vprašanja dijaštva o razmerah in ustroju eksportne akademije, o življenju na Dunaju in o državnih podporah na kratko sledeče informacije:

Ko so naše čete zavzele Celovec, je nemško-nacijonalno dijaštvo izključilo Slovence z brahijalno silo iz eksportne akademije in iz akad. menze. Solidarnost jugoslov. dijaštva pa je prisilila Nemce k popustljivosti, profesorski zbor se je postavil na stališče da nacijonalne in politične stvari ne spadajo v šolo, glasoval pro ti izključitvi in nam tako omogočil nadaljno obiskovanje predavanj. Navzlic temu so bili takrat naši akademiki mnenja, da se v bodoče začetnikom kolikor mogoče odsvetuje študij na Dunaju. Radi tega prosimo vlado, da pove, ali naj vstrajamo v tem mnenju ali ne. Če bo namreč nemško dijaštvo predbacivalo Jugoslovanom še v naprej, da jedo nemški kruh, da naj plačajo nemško kulturo in če jih bo metalo pri vsaki priliki iz šol, naj bi si Jugoslovani poiskali bolj prijaznih gostiteljev.

Dunajska eksportna akademija je sestajala še do letos iz dveh letnikov. V prvi letnik so bili sprejeti brez sprejemnega izpita samo absolventi trgovskih akademij, s sprejemnim izpitom (iz francoščine, knjigovodstva, korrespondence, trgovske aritmetike, trgovskega in meničnega prava) pa vsi abiturijenti srednjih šol. Če kdo izmed abiturijentov ni reflektiral na takojšnji sprejem v I. letnik, je moral preje pohajati enoletni splošni oddelek. Pozitivni letni izpit je imel isti učinek kakor sprejemni izpit.

"K. k. Export-Akademie" je bila ustanovljena od dunajskega trgovskega muzeja. Nemško-avstrijski parlament je akademijo na splošno zahtevo od letos naprej podržavil in jo postavil v vrsto šol visokoškolskega značaja. Obenem je naročil profesorskemu zboru, naj izdela do jeseni nove predloge o njenem ustroju. Izvedeli smo neoficijelno, torej neobvezno od profesorskih strani, da se bo šola imenovala — "Hochschule fuer Welthandel", da bo imela tri letnike (študij bi trajal 6 semestrov), splošni oddelek se spremeni v samostojen abiturijentski tečaj, tvarina bi ostala ista. Bo-li mogoče s sprejemnim izpitom preskočiti katero leto, kakšne razlike bodo delali med absolventi gimnazije in realke na eni in trg. akademije na drugi strani, ni znano.

V prvem letniku so predavali sledeče predmete: — Francosko, angleško, knjigovodstvo, korespondenco, trg. aritmetiko, trg. kontoar, nacijonalno ekonomijo, tehniko svetovne trgovine, blago znanstvo, tarif, mednarodno menično in čekovno- trgovsko- civilno- in morsko pravo in upravo. Različni drugi jeziki, bančni kursi, franc. in angl. stenografija neobvezno.

Predznanja v katerémkoli imenovanem predmetu za začetnike splošnega oddelka ni bilo treba. Šolnina 200 K pro semester, dokumenti pri vpisu (rojstni in krstni list, maturitetno izpričevalo, domovinski list). Upisovanje se začne prve dni oktobra.

Šola je prvovrstna ima bogato knjižnico in lepo zbirko vzorcev blaga.

Življenje na Dunaju je bilo zadnji čas za jugoslov. dijaka dobro. Vlada v Belgradu je votirala jugosl. menzi (za vse dunajske visokošolce jugosl. narodnosti) lepo množino živil. Sedanji ministrski predsednik Da-

(Nadaljevanje na 3. strani.)

ENAKOPRAVNOST

SLOVENIAN-EQUALITY-DAILY

NEODVISEN DNEVNIK ZASTOPAJOČ INTERESE SLOVENSKEGA DELAVSTVA

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by

THE "EQUALITY" PRINTING AND PUBLISHING COMPANY, INC.

Bussines Place of the Corporation:

5418 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

LOUIS F. TRUGER, Managing Editor ANTHONY ŠABEC, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

By carrier..... ... ... 1 year $4.50, 6 mo. $2.25, 3 mo. $1.25

Cleveland, Collinwood, Newburgh, by mail 1. y. $5.00, 6 m. $2.50, 3 m. $1.25

United States ..... $4.00 per year 6 months $2.50

Foreign Countries ..... $7.50 per year, 6 months $4.00

ADVERTISING RATES UPON APPLICATION

Lastuje in izdaja ga

KORPORACIJA TISKOVNE DRUŽBE "ENAKOPRAVNOST"

5418 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO.

Princeton 551

CENE LISTU:

Po raznašalcu ..... na leto $4.50, pol leta $2.25, četrt. $1.25

Cleveland, Colliwood, Newburg, po pošti -. l. $5.00, 6 m. $2.50, 3 m. $1.25

Za Združene države ..... na leto $4.00 pol leta $2.50

Za inozemstvo ..... na leto $7.50, pol leeta $4.00

POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

OGLASI PO DOGOVORU

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravništvo.

CLEVELAND, O., PONDELJEK (MONDAY) OCTOBER 13, 1919.

104

D'ANNUNZIO KOT DIPLOMAT.

"The New York Times" piše:

Nekaj čudnega, — nekaj zelo čudnega — se je zgodilo. Polkovnik D'Annunzio, ki je zadnje čase bruhal poetične grožnje in boj vsemu vesoljstvu, je nenadoma postal zmeren in trezen, in se je uljudno obrnil na Hrvate. Pred par dnevi so bili po njegovih mislih Hrvati čisto navadni barbari, morda najslabši izmed vseh rodov , na "tem strahopetnem, blaznem, grdem svetu". Toda sedaj je našel skupne interese med Hrvati in Italijani. Pisoč v hrvaščini, pripoveduje temu narodu, da si prisvaja Reko, da je "Jadransko morje lastinsko morje na katerem imajo Slovani popolno pravico do izhoda za svojo trgovino". Italija ne bo samo dopustila tak svoboden izhod, temveč ga bo tudi varovala s svojimi vojaškimi silami. "Zato imajo Italijani in Slovani skupen interes v tem, da preprečijo drugim narodom, da pridejo do kontrole nad morjem, ki jim ne pripada. Živela italijanska Reka! Živel italijansko slovanski mir, glasilec "skupnega blagostana.

Bojujoči poet je pronašel, da so mednarodni bančni interesi krivi vsega tega kravala radi Reke; ti interesi naganjajo Jugoslovane, kontrolirajo predsednika Wilsona, oni so povzročitelj vseh sitnosti. Ako Slovani in Italijani stojijo napram njim skupaj, bo vse dobro.

S tem je D'Annunzio veliko popustil. Seveda najbrže ni tako hrvatsko mnenje. Slovanom bi bilo dovoljeno trgovati potom italijanskih pristanišč; nikdar ni nihče mislil, da tega ne bi mogli storiti, dasiravno je bilo nekoliko negotovosti, pod kakšnimi pogoji bi trgovali. Toda "Jadran je italijansko morje.". Iztežka bi kaka stvar razen poraza na bojenm polju spravila Jugoslovane s tako mislijo. Ako izgubijo Reko, morajo imeti večji del, ako ne vso Dalmacijo; in D'Annunzio je še nedavno dejal, da anektira vse tja doli do Bòke Kotorske.

Zato pa ta apel na "barbare" ostane najbrže brezuspešen. Kaj je bil njegov namen? Morda se ga lahko smatra odkritosrčnim. Ako je to resnica, ni bil prav posebno državno izvršen, toda D'Annunzio dosedaj še ni obrnil svojih talentov v smeri diplomacije, in to je morda njegov začetniški poskus. So tudi ljudje, ki vidijo v njem machivellski značaj. Apel je obrnjen samo na Hrvate, ne na Jugoslovane. Italijani, tako uradno kot zasebno, nikakor nočejo priznati dovršeno dejstvo jugoslovanskega ujedinjenja in poskusi, da se napravi spor med Hrvati in Srbi, kakor tudi vporaba kraljeve črnogorske hiše, kot razdruževalni inštrument, so bili dovolj pogosti. D'Annunzio se zdi de deluje kolikor zmore, da bi Hrvatje ne zaupali Srbom. V omenitvi tujih narodov, se tudi opazi poskus pregovoriti Slovane, da so samo orodje v rokah francoskih državnikov, ki nočejo, da bi bila Italija močna.

Toda, ako se hoče vse pripisovati temu apelu, bi se s tem našemu poetu brezdvomno delalo krivico. Pri rokah je boljše pojasnilo. V Reko pride v kratkem knez Aosta, bratranec italijanskega kralja kot zavezniški visoki komisar. D'Annunzio lahko razglasi ministrstvo za izdajalsko, toda s svojim temperamentom in s svojim dosedanjim rekordom, bi jako teško nastopil s silo proti članu italijanse kraljeve hiše; niti bi se tega ne lotili njegovi propadniki. Ni nemogoče da se D'Annunzio zaveda, da ima navsezadnje tudi italijanska vlada kaj reči glede Reke in da je več drugih dobrih vzrokov, ki govorijo proti odtrganju od ostalega zavezništva, na kratko, da je boljše priti do poravnave z mehkimi besedami kot s krvjo in ognjem. Ako je tako, potem je ta apel na Hrvate prvi korak v diplomatičnem umikanju na trdnejše ozemlje.

DOPIS

Cleveland, Ohio.

Važno, kar bi po vsej pravici spadalo v dobo petnajstega stoletja, a če malo pogledamo ljudem pri nekaterih listih, gre samo za denar in spet za denar. Ne brigajo jih ljudske oziroma delavske težnje; denar jih preslepi, Ne vidijo,ne vedo več, da v resnici drže delavčeve sile največ lista in vse v industrijalno stroko spadajočega dela. Pa saj ni treba praviti: delavec ali pa konec vsega, kar ne živi od zraka.

Tako je neki čehoslovaški list z imenom Denny Hlas prinesel, — seveda za denar — celo stran v podobi oglasa od American Steel & Wire Co., da naj delavci gredo spet nazaj na delo, kjer so pustili, namreč v tovarno, kjer še zmiraj traja štrajk.

Ako bi bil samo od kapitalistov plačan, bi mu še ne zameril tako, ali gotov sem, da tudi tisti list plačujejo delavci. Zato pa tudi mislim, da bodo delavci znali obračunati z vsakim takim listom in z ljudmi, s tem da jih vržejo iz svoje srede, ker so polni smradu za nas delavce. Sramota za vsak list je, če prinaša take in temu podobne stvari dan na dan v tem kritičnem času. Izvzeti so listi, ki so izključno kapitalistični. Delavci, pravim vam, kdor je štrajkar, naj bo pravi štrajkar, ali pa ven iz naše srede. Tu ni prostora za kake slabiče. Če si tri tedne počakal doma, mislim, da boš še dva tedna, ker več ne bo trajalo. Če pa ne moreš in ti družinske razmere ne dopuščajo, vprašaj unijskega zastopnika. Preskrbi se ti delo, ne da bi hodil v tovarno, kjer je štrajk.

Delavci, bodimo resni; neomajno stojmo, da nas vihar kapitalizma in njegovi hlapci ne podero ali premotijo za sto let nazaj. O, kako so pridigali o vojnem času delavcem za Liberty bonde, War Savings Stampse in drugo po jardih American Steel and Wire Co. Dobro. Država je potrebovala delavcev in danes delavci prosijo, da se jim izkaže pravica.

Delavci pri American Steel and Wire Co., dobro pazite v tem tednu, kdo in koliko jih bo šlo v katero izmed teh treh tovarn. Dajte jih zaznamovati. Imena takih ljudi naj pridejo v javnost, in svet bo za njimi s prsti kazal: vidiš ga skeba. Tako znamenje je strašno, ker ga morajo še nedolžni otroci nositi. Saj pride kmalu čas, ko se bo temeljito obračunalo z vsemi takimi kompanijskimi hlapci in pastirji.

Kadar bo štrajk končan, se bo poročalo v vseh listih in na unijskih sejah ali shodih, tako da bo vsak lahko vedel, kako se je stvar izvršila. Pazite delavci v tem času štrajka, kateri ljudje ali trgovci so vam na roko, ali če simpatizirajo z nami. Svaka sila do vremena!

Mislim, da pridejo konečno tudi delavske pravice na dan, da delavec ne bo večen suženj velikega kapitalističnega jarma. Na zadnje je pa še nekaj res čudnega sami inozemci štrajkajo; ali je tako malo Amerikancev, da še tovarne ne morejo obratovati? Kaj pa potem, ko jih več ne bo?

Složno in skupno, delavci in zmaga je na naši strani gotova. Boj, ki ga imamo, nam prinese gotov sad. **Štrajkar.**

Collinwood, O.

Vse igralce in igralke dramatičnega odseka Slov. Doma v Collinwoodu se tem potom opozarja, da se bolj redno vdeležijo vaj za igro. Želja družbe Slov. Dom je, da bi napravili to sezono več iger, kar bi bilo v korist Doma, bo pa absolutno nemogoče, ako se bodete tako slabo zanimali za dramatiko. Vsak kdor prevzame vlogo, si mora tudi šteti v dolžnost redno prihajati k vajam in se držati točnosti, ker na drugi način se igro le zavlačuje, kar bo na škodo Doma. Zapomnite si, da režišer ne bode nikogar hodil učit na dom, zato imamo določene večere. Kdor ima veselje do dramatike naj hodi k vajam, v drugem slučaju naj pa prinese vlogo nazaj in naj jo ne drži doma.

V petek, t. j. 17. t. m. se bodo zopet pričele redno vaje; kdor bode odsoten, se ga bo smatralo, da je odstopil in bodem dobil drugega za njegovo mesto.

9. novembra se uprizori prva igra. Vloge za to igro dobite v petek zvečer. Druga igra se uprizori čez tri tedne po prvi igri in ker se še potrebuje več dobrih moči, se prosi dobre igralce, da se zglasijo taisti večer v dvorani. Dosedaj jih je 30, rabi se najmanj 15 oseb, da bo igra pravilno razdeljena po osobju.

Priporočam še enkrat, da pridete redno k vsakim vajam in da se držite točnosti.

Igrovodja.

Trgovske visoke šole na Dunaju.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

vidovič je obljubil pomoč tudi v bodočem letu. Hrana (obed in večerja) je bila samo za najbolj potrebne in siromašne dijake zastonj, sicer je stala 5 K dnevno. Kako bo prihodnje leto, ni mogoče prorokovati. Ker se lahko zgodi, da menzi zmanjka hrane, naj dijaštvo ne gre študirat kar brez denarja in brez živil.

Stanovanja na Dunaju se dobe za 70 do 150 K. Knjige so dosti, drage.

Centralna vlada v Belgradu je doprinesla podpore v delokrog pokrajinskih vlad. Skoro na vseh ministrstvih so se nas s tem odkrižali. Oktober se bliža, dijaštvo težko in željno pričakuje vladnih naredb o podporah.

Da se ni še nihče spomnil gmotnih dijaških skrbi v mesecu septembru pa smo tudi sami krivi. Politična prenapetost nam je preprečila ujediniti se v gmotnem vprašanju.

Te samo stanovske, ekonomske organizacije seveda ne izključujejo številnih političnih in kulturnih udruženj.

Žalibog tovarišen ne morem dati o podporah nobenih drugih pojasnil.

Evgen Lovšin, stud. ex. akad. tajnik "Jugoslavije" društva jugosl. dunajskih eksportnih akademikov.

—o—

KAJ BO Z GOZDARJI?

Celokupna deželna vlada za Slovenijo je na svojej 100-tej seji sklenila, da se uvrsti gozdarje politične in domenske uprave v čin uradnikov. Čeprav je ta seja vršila že meseca maja, še do danes ni prinesel noben veter toliko zaželjenih dekretov.

Izvedelo se je, da se je ta sklep s strani gozdarskega oddelka deželne vlade poslal v Belgrad ministrstvu za rude in šume, ker se je smatrala deželna vlada za taka imenovanja nekompetentna. — Ker ta akt gotovo še leži sedaj v Belgradu nerešen, bi ob tej priliki opozoril ministra za rude in šume, da reši to zadevo kar najhitrejše.

Vsled zavlačevanja te zadeve, je nastala med gozdarji velika nezadovoljnost. Več gozdarjev se z vso resnostjo pripravlja na to, da izstopijo iz državne službe in se posvetijo lesni trgovini. Ker pa že itak primanjkuje strokovno naobraženih gozdarjev, — naraščaja pa za enkrat tudi ni — bi imel izstop za državne gozdove nedogledne posledice. — V republiki Avstriji so bili gozdarji takoj po prevratu imenovani uradnikom. Zakaj bi se to v demokratični Jugoslaviji ne moglo zgoditi?

Uradniški čin pristoja gozdarjem že od trenotka, ko je proslula službena pragmatika zagledala luč sveta. — Kljub vsem prošnjam pa niso zamogli gozdarji dosedaj prav nič doseči, ker so se zakleli proti njim vsi plemiči in posestniki obširnih gozdov. Veliko zapreko je pa igral tudi veter, ki je pihal krog gozdnih ravnateljstev.

Pozivamo torej kompetentno ministrstvo za rude in šume, da stvar v najkrajšem času pravično reši.

Cenzor in osebnost.

"Kolikor glav toliko misli". Da je ta rek resničen, nam pričita gg. cenzorja v Ljubljani in v Zagrebu in obenem vse tozadevno naziranje ljudstva. Ljudstvo meni, da se sme pisati vse ono, kar služi resnici in pravici, a gg. cenzorji pa menijo, da morajo vse, kar kritikuje in razkrinkuje dejanja gotovih kreatur, ki sedaj igrajo vlogo gorečih Jugoslovanov — preje so seveda bili najbesnejši avstrijski patrioti, madžaroni in klečeplasci Habsburžanov — črtati z rudečim svinčnikom, oziroma če je množina njegovih hudodelstev tolika da se mora izdati o njih cela brošura ali knjiga, da se mora isto kar v celoti zapleniti.

To početje jasno slika sledeče Sodrug Hercigonja je izdal brošuro "Lepoglavski vampiri" v kateri opisuje grozodejstva dr. Josipa Šabana (ta gospod bi moral sedaj postati načelnik zagrebške policije, a mu je drugi odnesel to krasno mesto) v kaznilnici Lepoglav na Hrvaškem. Dr. Šaban je tu na najbolj zverinski način mučil, pretepal, moril in tolkel s sabljami nesrečne žrtve sedanjega družabnega sistema; on je kriv, da so vsi oni nesrečneži, ki so bili vrženi v to grozno podzemlje pod načelstvom Certa [illegible] Šabana, tam poginili kot zapuščeni psi, ali pa, da je prišel [illegible] nesrečnejših nesrečnežev, ki so mogli vse to prestati, le napol živih na prosto. Njegova zvesta druga sta bila kaznilnišni nadzornik Ogorelc in kaznilnični zdravnik Eisenbacher. Ker so gospodje Lepoglavski vampiri danes vsi vneti Jugoslovani in ker sede pri visokih koritih — ker so toliko človeških bitij umorili in unčili — je smatral g. zagrebški cenzor za svojo dolžnost, da ne dovoli črniti svojih predpostavljenih. Ljubljanski cenzor pa ni hotel zagrebškega

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Kontrolor Škrobar

Spisal

DR. AL. KRAIGHER

(Dalje)

Ivan sede bližje k njej in se nasloni s komolci na kolena. Polglasno jej začne dvoriti. Časih se dotakne njenega dela, česih tudi njenih ličec.

Ona se mu tupatam namrdne ljubko, tudi udari ga po roki, navidez huda; a vedno negotova, ali bi mu dajala nade, ali bi ga odbila . . .

Njegova noga se privije k njeni; ona pa se bliskoma umakne. Roko nameri nanj — a bolj poredno nego užaljeno:

"Kaj neki mislite o meni?"

Rupnik prasne v smeh, ki ga zvija in lomi, pa prisede zopet k meni.

"Kaj bi mislil!? — Kar o vsaki lepi ženski!"

Da jo prišteva k "lepim ženskam", jej laska.

"In to bi bilo?"

"Zakaj je ženska lepa?"

Cilika preneha z delom in se zagleda radovedno vanj.

"Za nas! Za moške!"

"Na! — Hvala lepa!"

Prsti jej začno zopet brzeti z iglami — glava se jej skloni k delu — Naglo me ošine njen pogled. — — Rdečica jej buhne v lica . . .

Med prvimi vinogradi v Gradiškem vrhu se obrne Rupnik k meni:

"Ti bi imel še vedno upanje pri Ciliki!"

"Kakšno upanje?"

On pa v smeh:

"Za ženitev, kajpada!"

Solnce je zašlo. Nebo žari v ognjenih barvah. Pohorje odseva v violetnih sanjah. — Gorice se pripravljajo k počitku, čednostne in srčkane. Njih silhouette so lepo odražene.

Hramovi na vrhovih so še beli, gozdovi črni, palme štrle preteče proti nebu. Tupatam blešči v dolini oko iz brušenega jekla: kos potočka ali ostanek poplavi od prejšnjega tedna . . . Klopotci tolčejo in regetajo v vetru . . .

Moj spremljevalec povzdigne glas veselo:

"Dr. Ivan Rupnik pač ne misli na ženitev! Prelep je svet, prelepe so noči, da bi se zapiral v gajbico!"

Jaz pa pomislim: tu si našel mojstra, Arnošt! —

"Kako da je nisi nič podrezal radi njenega nemškutarstva?" — ga vprašam.

"Iz previdnosti! Saj jo morda še nazaj dobimo! Ti ali jaz!"

"Tudi meni ni za gajbico!"

"Hahaha— Tako utrgaj cvet! Kazen si je zaslužila ptičica! In jaz sem videl — zate je zardela!"

Meni pa je bilo, da ni zardela kar tako. V njeni rdečici sem videl tudi — sram. — Ona se oblači in hoče biti lepa — za kogarkoli, ki je že izbran! A zakaj tako koketno, hotljivost vzbujajoče? — Sram je bilo rožico! Ali jo je že utrgal — Nemec? — Sram jo je bilo pred menoj! Ker je nisem utrgal — jaz? —

"In kaj naj priča njeno lišpanje? — Da se boji za trajnost te ljubezni z Nemcem? Da se že morda trudi, držati ga pri sebi?

On je na počitnicah . . . A Cilika je vseeno nalepotičena! In Rupnika ni kar odbila! Sicer je doktor.

Ah, ljubica! Skoraj bi zapel:

"Ti si ur'co zamudila . . . "

Zelenkova krčma leži sredi med vinogradi. Čedna zidanica s starinskimi izbočenimi mrežami na majhnih oknih. Goste brajde okoli in okoli hiše. Košata krona stare lipe šumi nad glavo. Poleg nje na močnem mlaju ropota klopotec z velikanskimi perutmi, ki se sučejo v večernem zraku kot gorjače skrivnostnega strašila. Glas njegov je trd in nezveneč, kot bi trkal po ogromnih polnih sodih . . .

Dr. Rupnik je bil tu pred kratkim s komisijo in se je seznanil z obema hčerkama. Starejša je baje še dosti brhka, dostopna lahkoumnosti in šali. Obljubil je, da jih obišče kdaj na večer in spravil je še mene seboj.

Jaz nisem kaj zaupal njegovi iznajdljivosti. Vedel sem, da se mu take ekskurzije ponavadi ponesrečijo. On pa je bil že zadovoljen, če je prišel v dotiko z novimi ljudmi, se z njimi razgovoril in zabaval. Na ta način je briljiral lahko vedno iznova s svojim petjem, s svojimi dovtipi in domislicami.

Rad sem prepeval z njim, ker je bil navdušen pevec. Zalita lica so mu zasijala in vztrepetala, glava se mu je tresla z glasom, levo oko mu je rosilo od ginjenja, da si ga je moral neprenehoma otirati . . .

Soba je zakajena. Nemške vzklike je slišati iz kota in padanje kart na mizo.

"Slabo sva naletela!" — pravi Rupnik.

Malika naju povede k prazni mizi. Ivanu je stisnila roko, mene je samo pogledala z zanimanjem. Čvrsto dekle, zdravih, malo oglatih lic in krepkih udov.

Precej temačno je v gostilnici. V kotu sedita dva žandarja od Pomočnice, mastni stražmojster in četovodja, ginjeni Slovenec; in trije civilisti, oblečeni napol gosposko, a dokaj zanemarjeno.

Žandarja se malo dvigneta in salutirata; ostali se samo ozro s strogimi, sovražnimi obrazi.

Mlajša sestra Zalika je bila obsedela pri svojem četovodji, ki je pre že zaročena z njim. Prekrižanih rok se stiska z ramo k njemu in ga vščipne časih izpod pazduhe. Njegova levica izgine tupatam pod mizo, da jej odgovarja, kakor se spodobi.

Mati, bleda vdova, že precej starikava, pogleda v sobo, naju pozdravi uljudno in govori besedo z Rupnikom, pa pozove hčerki k večerji v kuhinjo . . .

Za trenotek je tišina v sobi.

"Izpijeva in greva!" — se odloči Ivan tiho. Čemeren je i razočaran. Ljuto pogleduje v kot k igralcem in jaz sem zadovoljen, da je obrnjen proč od okna.

Najglasnejši je med njimi mladenič tridesetih let, orjaških brk in črnih las, z obrito brado in surovim glasom.

"Boš pokazal barvo, Borovič? Prokleta duša!" — Samo zaklel je po slovensko.

To je Šrul od Pomočnice. Izgubljenec in pohajkovalec! Mešetar in zakoten pisač. Tudi natakarit gre, če je potreba . . .

Globoko se sklanjajo na mizo, ker že težko razločujejo figure.

"Škis je moj! Jaz bom že pokazal temu škisu!" — se zadere zopet Šrul s pomembnim smehom, Meril je na Rupnika . . .

Stražmojster šepeče nekaj preko mize s pomirjujočim glasom, očividno se boji rabuke.

Borovič je že starejši človek, zabuhlega obraza in ošabnih kretenj. Roko v žepu, rožlja z denarjem in pogleda časih krmežljavo k nama, s prezirom kmečkega bahača. Njegova nemščina je nekaj strašnega; še dobro, da jo izceja le po kapljicah. Premožen je, Spitzov kompanjon pri razkosavanju zemljišč. Na Spitza, ki je bil njegov sošolec, in na kupčevalske zveze svoje je kaj ponosen . V šoli sta bila vedno zadnja. Zato pa se je pohvalil nekdaj proti svojemu staremu nadučitelju pri Pomočnici:

"Kaj ne, gospod Malenšek, vi si ne bi bili mislili, da bova midva s Spitzom še nekdaj taka-le gospoda?!"

Bila sta gospoda od muh, a ljudje so ju priznavali; četudi sta znala komaj malo brati in le za silo pisati. Šrul je bil njun pravni konzulent. Najbolj sta imponirala, ker sta — takorekoč — razpolagala z blagajnico Suedmarke . . .

Borovič je precej neroden v igri. Šrul mora venomer nanj kričati.

"Nisi mogel vreči prej kraljice? Zdaj je baba k vragu! — Pa si že zadržal karo! — Zakaj ne izigraš taroka? Ne šteješ tarokov? Bogve, če bi znal do dvajset šteti!? Ali nikdar ne pozabiš zjutraj par prstov v postelji?"

(Dalje prihodnjič.)

LOKALNE NOVICE.

—o—

—Obe predstavi dramatičnega društva "Ivan Cankar" sta bili zelo dobro obiskani. Igra "Sin" je sicer jako težka igra, vendar so jo igralci prav dobro ivprizorili. Natančneje o igri sami priobčimo jutri.

—Danes je seja direktorija S. N. Doma. Pričetek točno ob 8.30 zvečer. Ker je ta seja važna, naj jo nobeden ne zamudi. Tudi zastopniki društev se imajo pravico vdeleževati direktorskih sej.

—Pozor rojaki! — Opozarjam rojake, ki potujejo po Collinwoodu, da se varujejo nasilnih pretepačev, ki človeka napadejo ne da bi kaj govorili, kot se je prigodilo v soboto 11. okt. pri Anton Grmovšku na Saranac Rd., kjer so bili trije možje napadeni od nekih mladih surovežev. Rojaki, pazite se! — Eden navzočih.

—Neki dosedaj še neznan zlikovec je šel v nedeljo zvečer mimo okna Joe Flicka stanovanja na 2524 E. 38th St. ter je zapazil, da je okno odprto. Ne bodi len, pogleda v sobo in zapazi na stolu ležati hlače. Hitro jih zgrabi in ko jih prešče, najde v njih $51 v gotovini. Hlače vrže nazaj v sobo, denar pa spravi v žep in se lepo oddalji v nočni temi.

—Mesarski uslužbenci pri Armour & Co., Wilson & Co., Swift & Co. in Morris & Co. so prišli danes štrajkati, kakor so se izjavili delavski voditelji. Te štiri družbe so edine v našem mestu, katere so odklonile ugoditi zahtevam unije mesarskih uslužbencev Almagated Meat Cutters and Butchers Union.

Uslužbenci clevelandskih klavnic pridejo na delo danes, se glasi izjava voditeljev. Vodje teh klavnic so podpisali pogodbo, katero je napravil čikaški zvezni sodnik Samuel Altschuler.

—Mr. Joe Orehovec, 8107 Marble Ave. je pooblaščen pobirati naročnino za list Enakopravnost, ter ga priporočamo vsem našim naročnikom, da mu gredo na roko.

—o—

JAVNA ZAHVALA.

Okrožna organizacija JRZ št. IV. za Cleveland in okolico si usoja na tem mestu podati najiskrenejšo zahvalo vsem cenj. društvom, katera so se korporativno vdeležila veličastne manifestacije Jugoslovanov 28. septembra t. l., kakor tudi posameznikom, kateri so se vdeležili te manifestacije. Srčna zahvala zavednim Detroitčanom, dasi oddaljeni, vendar so se vdeležili naše proslave v tako velikem številu, kar se more pričakovati le od onih, katerim v resnici bije srce za svoj narod. Obenem se zahvaljujemo tudi detroitskemu pevskemu zboru "Svoboda" za prijazno vdeležbo in častitamo jim za krasno petje v Moose dvorani, kjer so z milimi zvoki slovanske pesmi narod naravnost omamili.

Najlepša zahvala vrlim Lorainčanom, kateri so se tudi v velikem številu odzvali našemu vabilu ter prihiteli s posebnimi karami v našo metropolo in nam pomagali do boljšega uspeha. Godbi "Victor" iz Loraina pa kličemo: Slovenski Cleveland vas ne bode pozabil za vašo požrtvovalnost, bodite uverjeni, da ob kaki prireditvi v vaši naselbini, povabite nas in odzvali se bomo v kar največjem številu.

Zahvaljujemo se tudi vrlemu pevskemu zboru "Zarja" iz Clevelanda, ki je vedno med prvimi, kadar kliče narodna dolžnost z žrtvami za svobodo in procvit našega naroda. Hvala godbi "Bled" in "Triglav" za njih ubrane komade ob priliki korakanja, kakor tudi zavednim Slovenkam v pohodu, katere nam vedno priskočijo na pomoč in nam s tem pripomorejo do veličastnejšega uspeha.

Najlepša zahvala vsem onim, kateri so pomagali, da je naša manifestacija tako izborno izpadla in želim, da tudi vnaprej delujemo z roko v roki, dokler ne bode naš cilj dosežen.

Slovenci, Slovenke — Jugoslovani! Manifestacija Jugoslovanov 28. septembra je napravila velikanski vpliv na ameriški narod. Naša propaganda proti aspiracijam Italije po našem ozemlju bo odsedaj naprej veliko ložja, ker so tudi drugi narodi dobro informirani o naših težnjah. Rojaki, kateri še niste v organizaciji J. R. Z., pristopite v naše vrste ter nam pomagajte v našem boju za svobodno Jugoslavijo. Zadnja manifestacija nam je pokazala, da z združenimi močmi se lahko veliko napravi kar je posameznikom nemogoče.

Vsi v organizacijo JRZ!

Okrož. org. JRZ št. IV.

—Skalko od Kazarja, žlahtovec Škrobarjev, se je zglasil danes v našem uredništvu in si je nato ogledal stroje, nakar je daroval za naš novi stroj 50c, češ, da ga veseli, ker vidi, da je Enakopravnost res za napredek clevelandskih Slovencev. Živela Pivka!

—Darujem za stroj $1.00, ker je po dolgem čakanju Urška pisala.

WSS WSS

(Nadaljevanje na 3. strane)

osmešiti, ker je bil baje istih nazorov in iste jugoslovanske velikodušnosti. Taki so običaji pri nas. Zato je bila Hercingojeva brošura v celoti konfiscirana. Nič se nam ni več bati. Jugoslaviji je zagotovljena sijajna bodočnost. Živela.... cenzorska sloga!

Neprijetna stvar.

Občinske volitve so menda že pred durmi. Tako smo čitali. Najbrže bo ta nesreča zadela tudi Ljubljano. Po vsakih volitvah smo kaj obljubljali in volilci, dobrovoljni Ljubljančani, so nam radi verovali. Ena najstarejših obljub je za Trnovo tisti most ob podaljšani Opekarski cesti na Prule. K sreči te obljube še nismo izpolnili, tako da bomo še za prihodnje volitve lahko agitirali z mostom. Dokler ga Trnovčanje nimajo še vedno lahko agitiramo zanj. Zato bi bilo bolj pametno, če tega mostu ne napravimo pred volitvami Veliko nerodnost je napravil pred meseci občinski svetnik, ko je svetoval, da naj se tja premesti brv električne ceste pri šentpeterskem mostu. Trnovčani so si to brv takoj ogledali, pa so videli, da za Trnovo ni primerna, Prekratka je, nič moderna, prava vaška brv. Za Trno, ki tvori tako važen in zgodovinski del bele Ljubljane, pa taka podrtija že ni. Most ali brv ni nov, ni cel, ni zidan, sploh škandal bi bil za nas. Poznamo ošabnost in prevzetnost Krakovčanov in Trnovčanov. In prav nič ne dvomimo, da je opravičena. To razpoloženje v Trnovem nam je res neprijetno! Trnovčani, veste kaj, pred volitvami ne dobite ne mostu, ne brvi; obljubili pa vam bomo, da dobite po volitvah tak nov modern most, da boste z nami in z njim zadovoljni. Potem — bomo že videli! Šentpetrsko brv vam še vedno lahko vrinemo

Odškodnine beguncem in političnim preganjancem.

Deželna vlada za Slovenijo je prejela od ministrstva za zunanje stvari nastopno poročilo naše mirovne delegacije v Parizu: 1. Prijave goriških beguncev se niso mogle vzeti v poštev, ker je mirovna konferenca načelno sklenila, da imajo pravico zahtevati od Avstrije odškodnino samo pripadniki zaveznih in pridruženih držav, ki so se vojskovale. Tedaj imajo pri nas to pravico le podaniki Srbije in Crne Gore, nikakor pa ne oni iz bivše Avstro-ogrske monarhije. 2. Kar se tiče odškodnine za politična preganjanja, je naša delegacija od tozadevne komisije zahtevala, da se pravica do odškodnine prizna tudi pripadnikom bivše Avstro-ogrske monarhije in to tembolj, ker so avstrijski podaniki imeli to pravico že na podlagi dotičnega avstrijskega zakona. V tem oziru omejuje pogodba z Avstrijo pravico do odškodnine samo na one, ki pripadajo zaveznim ali pridruženim državam, to pa samo v slučaju, ako so bili s preganjanjem oškodovani. Ureditev teh vprašanj, ki se tičejo pripadnikom bivše Avstro-ogrske monarhije, je prepuščena državam, katerim pripadajo sedaj.

Brez sanjarij.

Pod tem naslovom je priobčila "Straža" članek, v katerem se trdi, da je nezmiselno pričakovati od sklepov pariške konference odrešitev naših po Lahih zasedenih primorskih pokrajin. Mi, ki smo poznali nazore konference, smo to že davno dokumentirali proti gotovim krogom, ki so pri nas zavajali ljudstvo z brezplodnimi nadami in iluzijami in odvračali od nas kruto istino. V tolikem se s piscem pač strinjamo, odgovoriti pa moramo na oni del članka, v katerem se govori o revoluciji v Italiji, od katere nimamo baje tudi ničesar pričakovati in kjer se slika italijanski proletarijat kot šovinistično nestrpnega. Zdi se nam, da se to ne vjema. Takoj po okupaciji omenjenih ozemelj so italijanski oficijelni socijalisti na velikem shodu v Milanu javno protestirali proti temu, "da je italijanska vojska nezakonito zasedla gornjo dolino Soče in o-

JUGOSLOVANSKO REPUBLIČANSKO ZDRUŽENJE.

Izvrševalni odbor:

August Aučin, Mary Aučin, Juraj Bošnjak, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Etbin Kristan, Juraj Kukovac, Tomo Lacković, Chas. Miskatović, Matt Pogorelc, Janko N. Rogelj, Wm. Russ, Nikola Stakić, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

Nadzorni Odbor:

Ivan Krešič, J. Kvartič, Joško Oven.

Finančni Odsek:

Filip Godina, J. Kukovac, A. J. Terbovec, Jože Zavertnik.

Tiskovni Odsek:

Etbin Kristan, Frank Kerže, C. Miskatović, Jože Zavertnik.

Glavni urad:

A. J. Terbovec, glavni tajnik; A. H. Skupic, pom. tajnik; Filip Godina, blagajnik.

Centralni Odbor:

F. Alesh, J. A. Ambrožič, L. Benedik, P. Berger, Josipina Birtič, F. Bostič, V. Cainkar, F. Černe, Tomislav Čiček, F. Dolinar, Josef Durn, J. Ermenc, J. Eržen, A. Flander, J. Frank, J. Flere, F. Gorenc, M. Gorinšek, J. Goršek, F. Gottlicher, J. Govekar, F. Jakše, Jos. Jovan, J. J. Judnich, M. Jurkas, J. Kalan, S. Kavčič, Anton Bezlaj J. Keblar, F. Kochevar, A. Kodrich, J. Koklich, L. Krašna, A. Križmančič, J. Kunstelj, A. Lipič, L. Lotrič, J. Matičič, M. Mentony, L. Molek, T. Motz, J. Oblak, L. Pečenko, J. Peternel, M. Potnik, F. Ratajc, J. Rezelj, A. Slabe, J. Seliškar, F. Sopich, A. H. Skubic, L. Sterle, A. Suler, J. Terček, J. Terčelj, L. Truger, M. Verhovec, A. Vidrich, Chas. Wessel, F. Zaitz, Chas. Zibert, A. Zornik, F. Zvanut.

Glasila:

Mesečnik: Čas; tednik: Proletarec; dvotednik: Glas Svobode; dnevniki: Prosveta, Enakopravnost, Glas Naroda.

OKROŽNE ORGANIZACIJE:

Št. I. v Lawrence, Pa. Bartol Jeran, tajnik, Box 287, Allquipp, Pa. Število krajevnih organizacij —
Št. II. Johnstown-Conemaugh, Pa., tajnik Louis Krašna, Box 218, Conemaugh, P. Število podrejenih organizacij —
Št. III. Gross, Kans. tajnik Anton Šuler, Box 104, Gross Kans. Število podrejenih krajevnih organizacij 6.
Št. IV. Cleveland, Ohio, tajnik Gustav M. Kabay, 16206 Huntmere Ave., Collinwood, Ohio.
Št. V. Herminie, Pa. tajnik Anton Zornik, Herminie, Pa. Število podrejenih krajevnih organizacij 5.
Št. VI. Chicago, Ill. tajnik Frank Zaitz, 2124 S. Crawford Ave., Chicago, Ill. obsega zvezo 13 podpornih društev in 2 kraj. org.
Št. VII. Hrvaška Okrožna Organizacija, Chicago, Ill., Ch. Miškatovič, tajnik.

KRAJEVNE ORGANIZACIJE:

Št. 1. Chicago, Ill. Ivan Čemožar tajnik, 2052 W. 23rd. St.
Št. 2. Cleveland, Ohio, Jos. Skuk, tajnik, 1101 E. 63rd St.
Št. 3. Ely, Minn. Frank Martinjak tajnik, Box 259, Ely, Minn.; zveza 6 društev, in posamezno članstvo drugih društev.
Št. 4. Milwaukee, Wis. Frank Puncer, tajnik, 5309 National Ave., West Allis.
Št. 5. La Salle Ill. John Vogrich, tajnik, Box 290, La Salle, Ill.
Št. 6. Herminie, Pa. Arnton Zornik, tajnik, Herminie, Pa.
Št. 7. (Ženska) Chicago, Ill. Minka Aleš, tajnica 2124 S. Crawford Ave.
Št. 8. (Ženska) Cleveland, O. Mary Grill, tajnica, 1417 E. 53. St. Cleveland.
Št. 9. Ženska, Collinwood O. Josefina Birtich, tajnica, 1700 S. Waterloo Rd.
Št. 10. Newburg, O. A. Križmančič, 8101 Grand Division Ave., Newburgh, O.
Št. 11. Detroit, Mich. A. Semrov tajnik, 359 Hendrie Ave., Detroit, Mich.
Št. 12. (Hrv.) Detroit, Mich. Milan Polovina, tajnik, 387 E. Ferry St.
Št. 13. Lorain, O., A. Mavec tajnik, 1619 E. 28th St., Lorain, O.
Št. 14. Waukegan, Ill. Martin Judnich, tajnik, Box 92, Waukegan Ill.
Št. 15. Lloydell, Pa. Frank Ileršič, tajnik Box 13, Lloydell, Pa.
Št. 16. Stunton, Ill. Chas. Zakelj, tajnik, Box 13 Staunton, Ill.
Št. 17. Collinwood, O., G. M. Kabay tajnik, 16206 Huntmere Ave.
Št. 18. Girard, O. A. Anžiček, tajnik, 972 State St. Girard, O.
Št. 19. Piney Fork, O. F. Strah, tajnik Box 41, Piney Fork, O.
Št. 20. Glencoe, O. S. Rebol, tajnik, Box 5 Glencoe, O.
Št. 21. Eveleth, Minn. J. A. Ambrožich taj, 418 Pierce St., Eveleth, Minn.
Št. 22. Walsenburg, Colo., tajnik J. Cesar, Box 253, Walsenburg, Colo.
Št. 23. Sublet, Wyo. M. Selan, tajnik, Box. 146, Sublet, Wyo.
Št. 24. St. Louis, Mo. F. Žvanut, tajnik, 5323 Reber Pl., St. Louis, Mo.
Št. 25 So. Bethlehem, Pa. George Lavrič, tajnik, 606 Central St.
Št. 26. Shebovgan, Wis., Frank Sepič, tajnik, 1013 Clara Ave.
Št. 27. Export, Pa. Joe Britz, tajnik, S. R. Box 322, Export, Pa.
Št. 28. Little Falls, N. Y. M. Gorinšek, tajnik, Box 439, Little Falls, N. Y.
Št. 29. Kenosha, Wis. A. Jurca, tajnik, 460 Grand Ave., Kenosha, Wis.
Št. 30. Camp Shumway, Colo. Anton Lipič, tajnik, Camp Shumway, Colo.
Št. 31. Kokomo, Ind. J. R. Fohn, tajnik, 2015 N. Morrison St., Kokomo, Ind.
Št. 32. Indianapolis, Ind. V. Batich, tajnik, 932 Arnolda Ave.
Št. 33. Euclid, O. V. F. Koller, tajnik, Cut Road and Vine St., uclid, O.
Št. 34. Dunlo, Pa. L. Baudek, tajnik, Box 304, Dunlo, Pa.
Št. 35. Winterquarters, Utah. F. Markošek, tajnik, Box 57.
Št. 36. South Fork, Pa. A. Glavan, tajnik, Box 522, South Fork, Pa.
Št. 37. Trommald, Minn. Frank Lepan, tajnik, Box 274, Trommald, Minn.
Št. 38. Forest City, Pa. J. Čebular, tajnik, Box 156, Vandling, Pa.
Št. 39. Aurora, Ill., tajnik J. Blažič, R. R. No. 4, Box 99, Aurora, Ill.
Št. 40. Murray, Utah. Mike Žugelj, tajnik, R. R. No. 5, Box 165 D.
Št. 41. Vandlig, Pa. J. Čebular, tajnik, Vnadling, Pa.
Št. 42. Virden, Ill. J. Volker, tajnik, Box 943, Virden, Ill.
Št. 43. New Duluth, Minn. J. Debelak, tajnik, 1329 W. 99th St.
Št. 44. East Palestine, O. J. Istenič, tajnik, 436 E. Martin St.
Št. 45. Frankfort Heights, Ill. J Strukelj, tajnik, Box 543.
Št. 46. Smithdale, Pa. Joe Slepnik, tajnik, Box 21, Smithdale, Pa.
Št. 47. Pullman, Ill. F. Trsar, tajnik, 11250 Stephenson Ave., Pullman, Ill.
Št. 48. Barberton, O. F. Poje, tajnik, 807 W. Tuscarava Ave., Barberton, O.
Št. 49. Farrel, Pa. A. Simčič, tajnik, Box 667, Farrel, Pa.
Št. 50. Dubuque, Iowa, A. Slabe, tajnik, Dubuque College, Dubuque, Iowa
Št. 51. (Hrv.) Dunlo, Pa. Jos. Kirchinič, tajnik, Box 373, Dunlo, Pa.
Št. 52. Buenna Vista, Pa. N. Triller, tajnik, Box 93, Buenna Vista, Pa.
Št. 53. Peoria, Ill. M. Papich, tajnik, 314 Easton Ave., Peoria, Ill.
Št. 54. New York, N. Y. L. Benedik, tajnik, 82 Cortland St. New York City.
Št. 55. Homer City, Pa. A. Kosmach, tajnik, Box 319 Homer City, Pa.
Št. 56. Miners Mills, Pa. J. Mihelič, tajnik, 35 W. Thomas St.
Št. 57. Gross, Kans. F. Homar, tajnik, Box 95, Gross, Kans.
Št. 58. Yale, Kans. J. Čokelj, tajnik, R. R. No. 8, Pittsburg, Kans.
Št. 59. Franklin, Kans., tajnik Fr. Garantini, Box 292.
Št. 60. Frontenac, Kans. F. Erznožnik, tajnik, Box 410, Frontenac, Kans.
Št. 61. Ringo, Kans. J. Brlizig, tajnik, Box 173, Ringo, Kans.
Št. 62. Breezy Hill, Kans. J. Homec, tajnik, R. 2, Box 160, Mulberry, Kans.
Št. 63. West Newton, Pa. J. Langerholc, tajnik, R. No. 2, Box 74.
Št. 64. Bridgeport, O. M. Kos, tajnik, R. R. No. 2 Box F, Bridgeport, O.
Št. 65. Somerset, Colo. M. Kruley, Box 147, Somerset, Colo.
Št. 66. (Žensko) Detriot, Mich. Mrs. Agnes Grilc 938 Russell Street, tajnica.
Št. 67. Yukon, Pa. F. Kovach, tajnik, Box 114, Yukon, Pa.
Št. 68. Carlinville, Ill., J. Pogačnik, tajnik, Box 824, Carlinville, Ill.
Št. 69. Baltic, Mich. I. Cotic, tajnik, Box G, Baltic, Mich.
Št. 70. Irwin, Pa. A. Bachar, tajnik, R. No. 3, Box 106, Irwin, Pa.
Št. 71. Imperial, Pa. Frank Troha, tajnik, Box 106, Imperial, Pa.
Št. 72. Springfield, Ill. Frank Besjak, tajnik, 1974 S. 17th St.
Št. 73. Joliet, Ill., Frank Starniša, tajnik, 1604 North Center Ave.
Št. 74. Willock, Pa., F. Dolinar, Box 112, Willock, Pa.
Št. 75. Auburn, Ill. J. Erjavec, Box 78, Auburn, Ill.
Št. 76. Oregon City, Ore., Jos. Šetina, 1702—16th St., Oregon City, Ore.
Št. 78. Reading, Pa. Frank Spehar, tajnik, Box 101, Jenny Lind, Ark.
Št. 77. Jenny Lind, Ark., Frank Grilc, tajnik, 381 N. River St., Reading, Pa.
Št. 79. Rock Spring, Wyo. John Dolinar, Box 549, Rock Springs, Wyo.
Št. 80. Diamondville, Wyo. Jos. Chernach, tajnik, Box 26, Diamondville.
Št. 81. Claridge, Pa. Anton Semrov, tajnik, Box 284, Claridge, Pa.
Št. 82. Broughton, Pa., Frank Demšar tajnik, Box 503, Broughton, Pa.
Št. 83. Muddy, Ill., Frank Sajovic, tajnik box 541.

SLOVENCI
HRVATJE in SRBI!

VI NAPREDUJETE IN IMATE VSEGA DOVODLJ

—o—

Ne pozabite onih na drugi strani, ki so vam najbližji — one, ki potrebujejo vaše pomoči.

PORABITE PRILIKO

dokler je še denar tako poceni in za malo dolarjev dobite dosti KRON. Morda se bo cena kron v kratkem zvišala. Mi vam pošljemo denar stalno, brzo in sigurno na katerikoli naslov ali ga uložimo na vaše ime v katerikoli banki v domovini, kamorkoli želite. Za nadaljna pejasnila se obrnite na

JOHN NEMETH STATE BANK
1597 SECOND AVE., COR. 83rd ST.

NAJVEČJI IN NAJMODERNEJŠE UREJEN SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V AMERIKI.

AVTOMOBILI ZA KRSTE, POROKE IN POGREBE.
Posebnost je naš bolniški voz, ki je eden najlepše opremljenih.
Nas lahko pokličete ponoči ali podnevi.
Za one, ki nimajo prostora za mrtvaški oder, imamo nalašč za to pripravljeno kapelico.

Zakrajšek & Kausek
pogrebniki in embalmerji
1105 Norwood Rd., N. E. Cleveland, O.
Nasproti slovenske cerkve sv. Vida.
Telefon: O. S. Princeton 1735 Bell Rosedale 4983

POŠLJITE VAŠ DENAR VARNO

Ako želite poslati denar v kako tujo deželo, glejte, da bo vaš denar dospel varno na svoj cilj.

Pri First National Bank vam ni zagotovljena samo varnost, kajti ta je največja banka v Ohio, temveč zagotovljene so vam najnižje cene in postrežba brez primere.

Predno kaj odpošljete sorodnikom v stari kraj, obrnite se na naš tujezemski oddelek. Ta izdaja denarne nakaznice za vsa mesta na svetu in ima zveze, ki omogočujejo upravljanje z vsemi mednarodnimi trgovskimi zadevami.

Poslužujte se te banke, na katero nalaga denar vlada Združenih držav, okraj Cuyahoga in mesto Cleveland.

Na hranilne vloge se plačuje po 4% obresti.

FIRST NATIONAL BANK TRUST & SAVINGS Co
247-303 Euclid Ave — near the Square
SKUPNO PREMOŽENJE PREKO $120.000.000
Odprto vsak dan do 4. ure pop. razven ob nedeljah.

NEW YORK
SVETOVNEGA PROMETA JE SREDIŠČE V VSEH OZIRIH.
Denarne pošiljatve Potovanje v stari kraj
— Svojce in prijatelje
dobiti iz domovine sem — vse to se izvrši najhitreje in najzanesljivejše v velikem New Yorku s posredovanjem v obče znane, nad DVAJSET let obstoječe ter zlasti našim rojakom vsestransko priljubljene.
POTNIŠKE PISARNE IN BANKE
EMIL KISS
Ta tvrdka pošilja denar zanesljivo hitro in po najnižji dnevni ceni, zastopa vse parobrodne družbe, izstavlja menjice (DRAFTS) na vse zanesljive denarne zavode sveta, sprejema denarne vloge, ih obrestuje od dneva vložitve in izplačuje vloge brez odpovedi.
Ta tvrdka vam daje GARANCIJO za vse poslovanje.
Če kaj potrebujete, NE poskušajte drugje, temveč najprej vprašajte to tvrdko za pojasnila, katera dobite brezplačno. Pišite ali pridite osebno na:
EMIL KISS, BANKIR
133 SECOND AVE. cor. 8th St.
New York, N. Y.
Pod nadzorstvom državnega bančnega oddelka.
Phone: Orchard 4230
Vstanovljeno 1898.

S. A. TITUS, odvetnik, nudi svojo pomoč v vseh uradnih delih, civilnih in kriminalnih, izvršuje pogodbe, testamente, administracijo, zemljiške pogodbe in odškodninske tožbe na vseh sodiščih države Ohio.
637 Society for Savings Bldg Ob večerih:
Main 5833 Central 1502-K 15513 Waterloo Rd.

Asociirani Zdravniki Specijalisti

ALI STE KOT LADJA, KI SE POGREZA SREDI MORJA BREZ POMOČI? PRIDITE K NAM IN MI VAM BOMO POMAGALI.

Naš način zdravljenja je poznan kot najboljši po vsej Ameriki in po drugih deželah. Dolgoletna skušnja v zdravljenju kroničnih in zastarelih bolezni nam je dala toliko znanja, da smo sedaj v stanu pomagati vsakemu, ki potrebuje zdravniške pomoči. Pridite k nam. Ne odlašajte nič več, kajti vaša bolezen postja lahko nevarnejša z vsakim trenotkom. Pridite k nam in gotovo se bodete vrnili domov s smehljajočim licem. Pri nas imamo najdražje aparate za zdravljenje različnih bolezni. Imamo lastno lekarno in laboratorij, opremljen z najboljšimi zdravili na svetu, kar je vzrok našega čudovitega uspeha. Nasveti se dajo radevolje. Imamo X-RAY aparat, ki ga rabimo v resnih slučajih, da vsakdo sam vidi svojo bolezen. Pri nas ne potrebujete nobenih tolmačev. Naslov našega urada je:

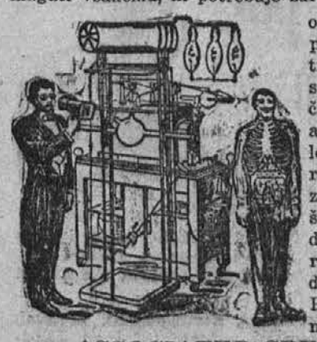

ASSOCIATED SPECIALIST DOCTORS
633 East Superior Ave. N. E. nasproti Hollenden hotela 2. nadst.
Soba št. 1. Med 6. in 9. cesto.
CLEVELAND, O.
Drugi urad se nahaja na:
245 East Federal St. Soba št. 1., 2. nadstropje
YOUNGSTOWN, O.
Uradne ure: Od 10. dopoldne do 4. popoldne. Zvečer od 6. do 8. ure.
Ob nedeljah od 10. dop. do 2. pop.

POZOR SLOVENCI!

Ako potrebujete zanesljivega delavca v svoji hiši za vsako plumbersko stvar ali delo, tedaj se oglasite pri meni. Ne vprašajte poprej drugega. Si prihranite denar. Delam vsakovrstno plumbersko delo ,kot: toalete, kopalne banje, pralnike ali sinke, kotle in vse kar spada v mojo obrt.

Vsako delo garantirano in rabijo se samo dobre stvari pri delu.

NICK DAVIDOVICH
Edini slovenski plumber za vas.
6620 ST. CLAIR AVE.

POTREBUJE SE

RUDARJI — Izučeni rudarji. Premog 6 do 8 čevljev. Najboljša plača, izvrstna stanovanja, ves premog se stehta in plača od tone. Odprta razsvetljava.

Consolidated Coal Co., Mc Roberts, Ky.
(237-9,41-4,6-8)

PREMOGARJI — Izučeni premogarji ,premog 37 do 60 inčev, najvišja plača, delavske razmere najboljše, ves premog se stehta in plača od tone. Delavci tu veliko zaslužijo.

The Consolidated Coal Co. Van Lear, Ky.
(237-9,41-4,6-8)

SLOVANSKA DELAVSKA PODPORNA ZVEZA

(Združena s Slov. Podp. Dr. Sv. Barbare in s S. D. P. D.)

SLOVANIC WORKINGMEN'S BENEFIT UNION
SEDEŽ V JOHNSTOWN, PENNA.
GLAVNI URAD: 634 MAIN ST., JOHNSTOWN, PA.
USTANOVLJENA 16. AVG. 1908—INKORPORIRANA 22. APR. 1909

Je močna in sigurna organizacija s 154 krajevnimi društvi, ima nad $170.000.00 premoženja in okrog 11.000 članov.

Sprejema vsako značajno osebo ne glede na veroizpovedanje, zmožno kakega slovanskega ali angleškega jezika.

Članstvo zavaruje v starosti od 18—45 leta za $250.00 $500.00 in $1000.00 smrtnine in za $1.00 ali $2.00 dnevne bolniške podpore. Osebe nad 45—55 let starosti za $100.00 smrtnine z 1.00 dnevne ali brez bolniške podpore.

Zavaruje se tudi lahko samo za smrtnino brez bolniške podpore.

Celo bolniško podporo plačuje za dobo 6 mesecov in polovico iste za nadaljanih 6 mesecev ene in iste bolezni.

Člani lahko zavarujejo tudi otroke v starosti od 1—12 let za $100.00 smrtnine proti 10c mesečnine.

Vpisnina otrok znaša 60 centov.

S. D. P. Z. posluje po National Fraternal Congress lestvici.

Svoje obveznosti plačuje redno in točno.

Nova društva se ustanavljajo z osem ali več novimi člani v starosti od 18—55 let.

Vstopnina znaša $1.00 poleg redne mesečnine za mesec, v katerem pristopi.

S.D.P.Z. ima krajevna društva po vseh naprednih naselbinah v Zdr. državah in Canadi.

V Clevelandu se nahaja zdaj tisoč članov org. S.D.P.Z., in da bi bi morda te ostali postali člani, vprašajte za pojasnila sledeče uradnike:

Dr. št. 41. v Newburghu. taj. Frank Alješnik, 8109 Marble Ave.

Dr. št. 51. na St. Cair Ave.; tajnik John Zaletel, 1009 E. 66th Pl.

Dr. št. 62. na St. Clair Ave.; tajnica Fannie Trbežnik 6615 Bonna Ave.

Dr. št. 83. na St. Clair Ave.; taj. Joseph Brenčič, 6028 St. Clair Ave.

Dr. št. 126 v Collinwoodu, taj. Matt. Petelinkar, 697 E. 157th St.

Po naselbinah, kjer še ni društva SDPZ, pišite za pojasnila kako istega vstanoviti na glavnega tajnika

634 Main Street, Johnstown, Pa.
Blaž Novak,

NAZNANILO.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da imam svojo krojačnico na 1100 E. 63 in Glass Ave. in pričakujem mnogobrojnega obiska od strani rojakov Slovencev in Hrvatov, ker izdelujem nove obleke, čistim, likam in sploh vse, kar spada v krojaško obrt. Tisti ki nameravate kaj poslati v staro domovino blaga za obleko, pridite in zberite pri meni, ker imam najrazličnejše vzorce. Pazite na naslov

KRISTJAN LAZAR,
1100 E. 63rd St.

BOLNI LJUDJE, PRIDITE K MENI!

Ako trpite ali ako vas zadržuje kaka bolezen, posvetujte se z zdravnikom, ki ima veliko let praktične izkušnje v zdravljenju kroničnih, nervoznih in zamotanih bolesti,

ki vam bo povedal, ali vas je v stanu ozdraviti ali, potem ko vas bo natančno in podrobno preiskal, pri čemur bo spoznal vaše pravo fizično stanje in ki je morda zmožen spraviti vas na pot zdravja.

Ako trpite za kakimi kroničnimi, nervoznonimi, krvnimi, kožnimi ali zagonetnimi nerednostmi, ali ste bolni na želodcu, črevenju, jetrih, ali ako imate revmatizem, bolečine v hrbtu ali sklepih, glavobol, slabo prebavo, vrtoglavost, izpahke ,katar v glavi nosu ali vratu, obrnite se name sedaj. Odlašanje je lahko nevarno.

Uradne ure: od 9. zj. do 8. zvečer. Nad New Idea pekarijo.

DR. KENEALY
Republic Bldg.

Ob nedeljah od 10. zj. do 2. pop. Poleg Star gledišča.

647 Euclid ave. Second Floor, Cleveland, Ohio.

ZAPISNIK SEJE J.R.Z.

(Nadaljevanje.)

Tendenca zakonodajstva mora iti za tem, da se ustanovi popolna, ne le politična, ampak tudi gospodarska in socialna enakopravnost vseh državljanov.

Jugoslovansko Republičansko Združenje zahteva na podlagi principov, da se uvedejo v Jugoslaviji — državi Srbov, Hrvatov in Slovencev — sledeče reforme:

1.) Obligaten in brezplačen šolski pouk na javnih šolah do osemnajstega leta in za oba spola; od osemnajstega do eden in dvajsetega leta pa poduk o gospodinjstvu, trgovini, industriji, prevozništvu, rudarstvu poljedelstvu in gozdarstvu v večernih šolah.

2.) Javna zdravstvena služba v državi, pokrajinah, okrajih in občinah.

3.) Gradnja delavskih hiš z modernimi sanitarnimi napravami, ki se oddajo v najem delavcem proti primerni najemnini, ali se njim prodajo na lahko plačljive obroke.

4.) Odpravo vseh določb, ki omejujejo potovanje delavca iz kraja v kraj.

5.) Popolno združevalno in zborovalno svobodo brez vsakih omejitev.

6.) Maksimalni osemurni delavnik s pravico, da delavci lahko znižajo delovni čas, da znižajo brezposelnost, če tako zahtevajo razmere. Najvišji tedenski delovni čas znaša štiri in štirideset ur. Od sobote opoldne do pondeljka zjutraj mora delo počivati v vseh podjetjih, če ni obrat tak, da mora iz tehničnih vzrokov obratovati noč in dan. Pod nobenim pogojem pa ne sme nedeljski počitek znašati manj kot šest in trideset ur.

7.) Stroga prepoved dela za vse mladeniče in mladenke v industriji, rudarstvu, prevozništvu, domači industriji, rokodelstvu poljedelstvu in gozdarstvu pod osemnajstim letom.

8.) Prepoved ženskega dela v vseh obratih, ki so škodljivi ženskemu organizmu.

9.) Nastavljenje industrijskih nadzornikov, izvoljenih po delavcih, ki imajo nalogo, da pazijo, da so natančno izvedeni vsi zakoni za varstvo delavstva.

10.) Javno zavarovanje za starost, brezposelnost, proti boleznim in nezgodam v upravi zavarovancev; državno oskrbo sirot in vdov.

11.) Podjetniki, ki kršijo zakone za varsvo delavcev, naj se kaznujejo z zaporom. Pod nobenim pogojem se ne sme zaporna kazen spremeniti v denarno globo.

12.) Podržavljenje pravovarstva in notarijata.

13.) Državna in občinska skrb za matere pred in po porodu.

14.) Državno in občinsko varstvo za otroke od rojstva do šolske dobe.

Ko prečita br. Zavertnik resolucijo, povdarja še, da je mogoče, da je izpustil kako važno točko ali da je na kak način referat pomanjkljiv — toda prepričan je, ko preide skozi roke odseka, da se v toliko popravi, da bomo lahko s prostim srcem stopili s socialnim programom pred svet.

Br. Zavertnik se še zahvali za izkazano zaupanje ter konča svojo nalogo. Bratje delegati pozdravijo referenta z splošnim aplavzom.

Marie Udovič, pred. Fred. Zalaznik, zapisn.

Nadaljevanje četrte seje III. rednega zbora J. R. Z.

Predseduje sestra Udovič.

Zapisnikarja Skubic in Zalaznik.

K točki Notranja uredba Jugoslavije, t. j. o ekonomskem vprašanju referira brat Frank Kerže.

RESOLUCIJA

predložena na III. rednem zboru J. R. Z. po Frank Kerže.

Mi delegatje J. R. Z., zbrani na tretjem rednem zboru v Clevelandu, Ohio, dne 28. septembra 1919, se zavedamo, da je pravilna in pravična rešitev ekonomskih vprašanj v Jugoslaviji prvi in glavni pogoj za obstanek in mir v Jugoslaviji. Današnji svetovni razredni boji so direktna posledica krivičnih ekonomskih principov in dokler obstajajo ti, so razredni boji neizogibni. Vsako premirje je in more biti le začasno, ker je pravica nemogoča za boreče se razrede v sandanjem ekonomskem sistemu. Vedoč, da je vsak sistem v razvoju veliko teže preminjati, vsprejemamo sledeče fundamentalne principe, ki naj služijo kot zdrava podlaga vsi poznejši evoluciji.

1. Nacionalizacija zemlje, to je vsega naravnega bogastva, ki naj se izvrši deloma z odkupom, deloma s konfiskacijo. Pri odkupu naj se določi gotov višek, ki je potreben za eksistenco dotičnih lastnikov prebitek pa naj s posebnimi zakoni prevzame država brez vsakega odkupa. Odkup naj bo terminski, to je: del svote se izplača v gotovini, ostali zneski pa v letnih obrokih, ki naj se ravnajo po čistem iznosu in sicer brez obresti. S tem rešimo naše agrarno vprašanje, ki je vsled osebne lastnine prišlo v tak položaj, da je vsak napredek na dosedanjih principih nemogoč. S tem omogočimo moderni napredek, tehnične pripomočke, regulacije, itd. Nadalje zagotovimo sirovine, ki so podlaga industriji in preprečimo porabo naravnih sil za privatne dobičkarske interese.

2.) Nacionalizacija produktivnega kapitala. Za zdrav industrijalen razvoj in pravico je neobhodno potrebno, da preprečimo vse individualne koristi, ki rode vselej in povsod izkoriščanje delovnih moči in ustvarjajo razmerje kot ga vidimo v sedanji družbi po vseh civilizovanih državah sveta.

3.) Nacionalizacija produkcije, distribucije in trga. Produkcija kot rezultat zemlje, dela in produktivnega kapitala ne sme biti v rokah posameznika ali manjše skupine, ker bi ustvarili s tem špekulacijo in profitarijo. Pravtako važno je, da kontroliramo distribucijo, ker le na ta način se izognemo nadprodukcije v industriji, uredimo izmenjavo produktov med posameznimi ekonomičnimi skupinami, skrbimo za dober in pravočasen transport. Zato je potrebna nacionalizacija trga in sicer notranjega, to je v Jugoslaviji sami, kakor tudi zunanjega, to je izven Jugoslavije. S tem zagotovimo varstvo za narod, da ne bo izkoriščan zlasti v življenskih potrebščinah od nikogar, zajedno preprečimo, da bi zunanji reprezentantje služili interesom posameznikov, kot se to godi danes po drugih industrijalnih državah.

4.) Ker je Jugoslavija po veliki večini danes zaostala agrikulturna država, priporočamo primerne tarife. S tem bo dana prilika, da se agrikultura razvije in modernizira. Pred vsem pa rabimo tarife za našo industrijo, ker bi sicer ne mogla biti uspešna ne na domačem ne na svetovnem trgu s državami, ki imajo že razvito industrijo.

5.) Za uspešen gospodarski razvoj je jako važno valutno vprašanje. Vsprejme naj se snov, ki je priznana, vsprejemljiva, trpežna, stalna, za enoto denarne valute. Poleg valute same naj banke izdajejo tudi reprezentativen denar posebno za notranjo cirkulacijo in za pokritje tega naj se rabi nacionalno bogastvo.

6.) Vpeljati je treba dober bančni sistem. Smatramo za najbolje, da se vpelje za vsak del jugoslovanskega naroda po ena centralna banka, a vse te naj bi zopet tvorile eno telo. Vstanove naj se podružnice v vsaki gospodarski enoti. Garancije za podružnice bi dajalo nacionalno bogastvo tiste gospodarske enote in te skupno bi bila telesa centralne banke.

Praktična izpeljava tega ekonomskega načrta bi ne povzročala tolikih težkoč kot se zdi na prvi pogled. Medtemko je podlaga današnje družbe privatna lastnina in posamezna družina kot ena celota, bi Jugoslavija delila lastnino v nacionalno in personalno. Nacionalna last bi bila vse naravno bogastvo personalna last pa zaslužek, dobiček dela, streha s primernim kosom zemlje in vsak produkt individualnega dela. Da se prepreči kupičenje bogastva in skrbi za kolikor mogoče enakomerno konsumpcijo bogastva, se vpelje progresiven davek na osebno lastnino.

Po našem prepričanju bi bilo najbolje, da postane vsaka občina ena gospodarska enota. Vsaka občina je že danes enota v verskem, političnem in kulturnem vprašanju, zato naj ostane še v gospodarskem. Občine so deloma že danes porazdeljene tako, da so največkrat geografično ločene od sosednjih. Kjer manjka tega, se lahko predrugači.

Izpeljejo naj se ekonomični načrti tako, da se najprej napravi iz posameznih vasi ali sel po eno telo, katero naj v zvezi s sosednimi tvori v občini posamezno telo. Stem, da razdremo dosedanje meje privatne lastnine, ustvarimo pogoje za realizacijo teh načrtov. Vsaka občina naj bo enaka majhna federativna državica v državi, ki naj urejuje vsa svoja vprašanja pod nadzorstvom in v sporazumu s skupno vlado. Da preprečimo z nacionalizacijo skupen državen dolg, bi prevzela vsaka krajevna banka v občini odkup, posle, amortizacijo in vse drugo, kar spada v bančne posle. Banka bi postala središče za akvizativen kapital, ki bi postal produktiven s tem, da financira industrijo, ki je mogoča za tisti kraj.

Jugoslavija premore dovolj naravnega bogastva, da bo narod lahko mnogo generacij živel na svoji zemlji in bogatil samega sebe. Toda dati ji moramo zdravih pogojev, ker le na ta način je mogoč zdrav razvoj. Ne trdimo, da je to najboljši ali edini način, kako spraviti ekonomično vprašanje na solidno in pravično podlago. Načrt je splošen, ki potrebuje vse polno detajlov, predno ga moremo začeti praktično izpeljavati. Trdimo pa, da je v principih pravilen in edini, da preprečimo kapitalizem in propast v naši nekdanji domovini. Rezultati zadnjih trideset let nam jasno pričajo, kaj bo in kam pridemo, če nadaljujemo v Jugoslaviji s sistemom, ki ustvarja na eni strani bogastva za nekaj posameznikov, na drugi pa uboštvo za ogromne množice naroda, uboštvo, ki je imelo za posledico, da je danes velik odstotek najboljših moči izgubljen za domovino. V nacionalnih vprašanjih se poizgube koristi posameznikov, napredek v urejenih skupinah se more imenovati samo, če daje eksistenčne pogoje vsem in ne samo nekaterim.

Po zaključku referata brat Kerže prečita načrt resolucije, kateri se izroči tozadevnemu odseku v pretres.

Odsek za resolucije o Mejah Jugoslavije se povrne v dvorano in poroča, da je pripravljen podati poročilo. Br. Hlacha, izvoljeni govornik za ta odsek, poda odsekovo izvestje ter pojasni ostalim delegatom, da je odsek z popolnim odobravanjem referenta, br. Mihailovića napravil par prememb v besedilu načrta resolucije.

Spremembe so sledeče:

Točka 3 se naj glasi: "Ker se v okvirju etnologično kompaktnega jugoslovanskega teritorija, ki meji z etnologično kompaktnim italijanskim teritorijem ob stari avstro-ogrski meji (ne računajoč beneških Slovencev) in ob železniški črti Kormin—Gradiška—Tržič—Jadransko morje nahaja nekoliko pretežno italijanskih enklav: namreč: mesto Trst in mesteca ob zapadni obali Istre, ker želimo, da se ustvarijo prijateljski odnošaji — zato smo pripravljeni priti Italijanom v vprašanju Trsta, ob vpoštevanju vzajemne gospodarske odvisnosti istega in njegovega ekonomičnega zaledja, kakor tudi v vprašanju zapadne obale Istre toliko nasproti, da bi se sporazumno našla rešitev, ki bi se temeljila na absolutni enakosti obeh narodov."

Četrta točka resolucije se naj glasi: "Razun v tretji točki omenjenih mest ne pripoznavamo, da ima Italija kake pravice do teritorijalnih zahtev na Balkanu, jadranski obali in otokih, in vsako zahtevo za specijalne privilegije bodisi na naš narodni teritorij, bodisi z ozirom na protektorat nad Albanijo, ki jo želimo videti svobodno in neodvisno, smatramo za imperialistično in naperjeno proti vitalnim interesom sploh in varnosti Jugoslavije, kakor tudi proti interesom svetovnega miru. Balkan mora v interesu svetovnega miru prenehati biti torišče imperialističnih nakan tujih velevlasti."

Pri peti točki naj se popravi tretji stavek in sicer se naj doda beseda "bistveno" in sicer tako da se bo glasil stavek tako: "....smo odločno nasprotni temu, da bi se bistveno dotikali njenih starih meja, ker...."

Vse drugo ostane tako, kakor je je zapisano v načrtu resolucije.

Glede resolucije v celoti se vname resna debata, katere so se vdeležili sledeči Kerže, Kužnik, Kristan, Bratkovič, Jankovič, Lučić, Teodorović, Zakrajšek, Hlača, Aleš, Vidrih, Kodrič, Terčelj, Ermenc in Petrovčič. V daljših pojasnilih o situaciji na Primorskem in drugih krajih ter o frazeologiji resolucije se je zenačilo mnenje in potem ko je brat Zakrajšek stavil predlog, da se debata zaključi, je sestra predsednica dala na glasovanje predlog br. Kristana, da se resolucija sprejme s tistimi popravki, kakor jih je priporočal odsek. Resolucija je bila sprejeta.

Pred zaključkem seje sestra predsednica opozori delegacijo na banket, ki ga priredi na čast delegacije okrožna organizacija J. R. Z. v Grdinovi dvorani. Seja zaključena ob pol sedmi uri.

Mary Udovič, predsednica,
A. H. Skubic, Fred. Zalaznik, zapisnikarja.

PETA SEJA JUGOSL. REP. ZDR.
dne 1. oktobra 1919. dopoldan.

Predseduje br. Terčelj; zapisnikar Janko N. Rogelj.

Predsednik Terčelj otvori sejo ob pol deveti uri dopoldan, pozivajoč delegacijo k redu in paznem zasledovanju.

Vratarjem je izvoljen br. Rebolj, kateri takoj zavzame svoje mesto.

Br. Bogataj pojasni delegaciji glede fotografiranja. Povdarja, da naj bodo vsi delegati, delegatinje in ostali odborniki točno ob pol drugi uri pred poslopjem Court House, na Lake Side Ave.

VABILO

— na —

SLAVNOST
katero priredi
DRUŽBA
SLOVENSKI NARODNI DOM
v Newburghu, O.
ob priliki postavljenja vogelnega kamna bodoče stavbe SND
DNE 19. OKTOBRA, 1919
VSPORED:

1. Vsa ustanovna društva se zbirajo na svojih prostorih ob 12. uri popoldne.

2. Društva zbrana pri Plutovi dvorani odkorakajo z godbo na čelu na Marble Ave. Tam se jim pridružijo druga društva, nakar skupno odkorakamo nazaj po Aetna Rd. na 81. cesto in do Mansfield ter na 80. cesto, kjer je prostor SND.

3. Postavljenje vogelnega kamna, pozdravni govor predsednika, godba zaigra Star Spangled Banner. Govor g. I. Zormana, Slovenska narodna himna, poje dr. "Zvon", govor g. J. Thompsona, petje dr. Slovenija in govor g. Anton Grdina.

4. Odhod na šolski vrt, kjer se vrši veselica in vinska trgatev v prid nove stavbe.

5. Prosta zabava, vrtenje Markovega kolesa za vsakovrstne stvari. Prodaja dobre pijače.

6. Ples in prosta zabava. Pri slavnosti sodeluje godba na pihala. Vstopnina povoljna pri vstopnu na vrt.

Ker je ta slavnost začetni znak napredka slovenske naselbine v Newburghu, se vabi zato vse rojake in rojakinje iz Clevelanda, Collinwooda in Newburgha, da se v obilnem številu vdeleže, ker čisti dobiček je namenjen naši bodoči stavbi Slovenskega Narodnega Doma.

Direktorij S. N. Doma.
(236-28-39-41-44)

RAD BI PRODAL 50 delnic od Templar Motor Corporation. Delnice so zanesljive in nesejo 12 odstotne obresti (dividende). Prodal bi radi tega, ker se mislim vrniti v staro domovino. Kdor želi kupiti naj se oglasi pri Anton Godler, 1315 E. 51st St. (243)

ROJAKI — POZOR!

Morda bi radi dali kaj popraviti pri vaši hiši? Morda želite poslikati? Tedaj se naglo oglasite na

1125 NORWOOD RD.
JOS. IVANETIČU
Mizarju in barvarju.

On vam bo na razpolago z dobrim delom in jako zmerno ceno.

LIBERTY BONDY
VOJNE VARČEVALNE ZNAMKE.
od $50 naprej, kupimo in prodamo po tržni ceni.
BOND BROKERS
910 SCHOFIELD BLDG
Cor. 9th in Euclid Ave.
9 nadstropje.
Odprto vsak dan do 6. ure zveč

VPRAŠANJE!

Zakaj dela A. Rosenberg tako veliko kupčijo?

Zakaj je A. Rosenberg kot popolen tujec prišel v Collinwood in si zgradil tako veliko trgovino? Je-li vzrok ta, da hipnotizira ljudstvo ali zato, ker jim pošteno postreže? Gotovo ni hipnotizem. A. Rosenberg postreže vsakemu dobro in stori, kar je največ v njegovi moči. On je izkušen krojač in dela obleke od $25 naprej.

Poskusite enkrat in prav gotovo boste zadovoljni tako z delom kot pristojem. Prvovrstno čiščenje, likanje in popravljanje oblek za moške in ženske.

A. ROSENBERG
krojač

Grove, št. 98 W. O. W.

Društvene uradnice St. Clair

Društvene uradnice za žensko društvo St. Clair Grove W. O. W. so sledeče:

Albina Križman, predsednica, Agnes Zakrajšek, podpredsednica, Fannie Trbeznik, tajnica, Antonija Škrjanec, blagajničarka, Mary Zakrajšek, svetovalka, Mary Zaverl, spremljevalka, Ivanka Koprivc, kaplan. Računski odbor: Frances Lausche, Terezija Žele in Frances Rupnik. Društveni zdravnik je Adam Szczytkowski, 982 E. 97 St.

d. p. v mes.

ZAKAJ?

bi si človek zatajil dobre stvari? ker je mogoče po našem navodilu vsakteremu izvariti zelo okusne pive 10 galon za $2.50. katero pošilja in jamči tvrdka

FRANK OGLAR
6401 Superior Ave. Cleveland, O.
Telephone Princeton 466.

Collinwoodska naročila sprejema podružnica: M. Petrovich, 15617 Waterloo rd, Collinwood.

PRODA SE

POZOR ROJAKI!

Proda se moderno urejena trgovina z grocerijskim blagom in mesnica z vso novo opremo. Proda se poceni radi odhoda v staro domovino. Poizve se v upravništvu tega lista. (242)

—Knjižice z navodilom, kako se dobi ameriško državljanstvo, se dobe v našem uredništvu ter pri Mr. Anton Gubancu, na 16717 Waterloo rd., v Johnstownu jih dobe rojaki pri Mr. Andreju Vidrichu, 634 Main St. Johnstown, Pa.

HIŠA v dobrem stanju s 5 sobami se proda po nizki ceni. Kdor si želi kupiti svoj dom, naj se zglasi na 5433 Homer Ave. (240)

SOBE V NAJEM

ODDA SE SOBA za 2 fanta s kopališčem in elektriko. Poizve se pri J. Vovk, 6708 Bonna Ave. (240)

ČEDNO STANOVANJE, sestoječe iz petih sob, se da v najem, brez ali z eni motrokom, lahko se ima fante na stanovanju. Več se poizve v upravništvu Enakopravnosti. (239)

IŠČE SE

DELO dobi izvežban krojač. Plača dobra, delo stalno. Zglasiti se je na 15710 Waterloo Rd. (240)

POTREBUJE SE 2 POMOČNIKA.

Delo dobi dober mesarski pomočnik v slovenski trgovini. Istotako dobi delo za razvažanje grocerije z avtomobilom. Dobra plača, delo stalno. Zglasi naj se pri Cujan in Mavsar, 15805 Waterloo Rd do preklica (238—

LIBERTY BONDI IN VOJNE ZNAMKE.

Prodajte jih sedaj dokler so cene visoke. Simon, najboljši in najzanesljivejši izmenjalec izplača na mestu v gotovini za katerikoli množino bondov ali znamk. Pridite v sobo 216 Lennox Bldg, 2. nadstropje, na vogalu E 9th St. in Euclid ave. Nad Singer Sewing Machine Co. Odprto vsak dan razen v nedeljo do 6 ure popoldne. Najboljše cene.